

Det er, som den ærede Ordfører og Formand for Kommissionen og Udvalget allerede har paapeget, et Lovforslag, der er fremkommet efter megen omhyggelig Drøftelse og igennem Brydninger imellem forskellige Anskuelser, der, til en Begyndelse, stode temmelig fjernt fra hverandre, men som i Betragtning af Sagens store Alvor og den uhyre Nødstilstand, hvis Afhjælpning man her stod overfor, endte med at bøje sig ind under det fælles, saa at man fandt et Kompromis, som kunde danne Grundlaget for et Forsøg paa, som den ærede Ordfører sagde, i de kommende 5 Aar at løse denne store Sag. Her i Tinget har der, ligesom i Kommissionen, vist sig forskellige Anskuelser, men det er endt med, at man i det væsentlige har sluttet sig om Kommissionens Forslag, thi de Ændringer, der ere foretagne her i Tinget, ere af mindre væsentlig Betydning. Jeg vil da haabe, at den samme Aand vil gøre sig gældende paa Forslagets videre Vej, og at man, selv om der maatte være afvigende Anskuelser, dog vil erkende, at der her er en Nødstilstand, som vi maa søge at afhjælpe paa bedste Maade, og at vi derfor maa bøje vore afvigende Anskuelser mod hverandre for at kunne naa til et samlet Hele.

At det er en alvorlig Sag, det her drejer sig om, behøver man ikke at bruge mange Ord for at skildre. Man behøver blot at sige dette ene, at en arbejdskraftig og arbejdsvillig Mand, der maaske har en stor Familie at forsørge, til Tider forgæves maa vandre fra Arbejdsplads til Arbejdsplads uden at kunne faa sin Arbejds-kraft anvendt, saa at han vender tomhændet hjem til sin Familie Uge efter Uge, maaske Maaned efter Maaned, for tilsidst at ende i den Fortvivlelse, som en saadan Tilstand maa afføde. Men det maa maaske være mig tilladt her i korte Træk at antyde, hvilke Bestræbelser Arbejderne selv have udfoldet for at afhjælpe denne Nød. Vi have arbejdet derfor i mange Aar. Inden vi havde vore Organisationer, hvorved man kunde gøre et Forsøg paa at ordne disse Forhold, var det naturligt, at man begyndte med at henvende sig til Stat og Kommune som dem, der maatte hjælpe. Allerede inden vi naaede at blive repræsenterede her i Rigsdagen, have vi rettet Henvendelse til Staten om at komme de arbejdsløse til Hjælp. Man maa jo vide, at dette var et Omraade, hvor Trangen var allerstørst. Hvad skal en arbejdsløs Mand gøre, naar han vandrer fra Plads til Plads uden at kunne skaffe sig

Arbejde? Familien sulter og lider Nød, Huslejen skal betales. Hvad skal han gøre? Han kan ty til det offentlige, men det gør en arbejdsløs nødig. De vandre nødig den tunge Vej til Fattigvæsenet. Først søge de at hjælpe sig med deres Ejendele. Man har haft Eksempler paa, at naar Foraaret er kommet efter Vinterens Arbejdsløshed, har Hjemmet været blottet for, hvad der paa nogen Maade kunde undværes af Husgeraad og Klædningsstykker, ja, endog Sengeklæder, Værktøj og Gangklæder, saa at den arbejdsløse neppe kunde være bekendt at gaa omkring og søge Arbejde. Det var det første, vi gjorde, vi gik til Staten den Gang og sagde: Giv os dog nogle Penge, saa at vi kunne sætte de arbejdsløse i Stand til at indløse deres nødvendigste Gangklæder, deres Værktøj og Sengeklæder osv., saa at de kunne søge Arbejde, naar Foraaret kommer. Det lykkedes os ikke at faa dette ført igennem. Man havde ikke i Statens Styrelse den Gang Blikket aabent for, hvad det var for en Nødstilstand, man stod overfor. Man maatte vente. Og saa kom den Tid, da Socialdemokratiet endelig blev repræsenteret paa Rigsdagen.

Maa jeg endnu gøre opmærksom paa en Ting. Der var et Aar, hvor Arbejdsløsheden tog et efter Datidens Forhold uhyre stort Omfang, som man ikke tidligere havde set, det var i Vinteren 1885—86. Vi søgte da ved offentlige Indsamlinger ved Siden af de Midler, der kunde skaffes til Veje fra Fagorganisationernes Side, at afhjælpe Nøden. Og det maa siges, at Interessen for Arbejderne den Gang var meget stor rundt omkring i Landet, ikke alene i Byerne, men ogsaa ude paa Landet. Vi glemme ikke den Hjælp, som vi den Gang fik fra de danske Bønders Side til at afhjælpe Nøden som Følge af den Arbejdsløshed, som der den Gang var. Da vi fik Midler i Hænde, maatte vi nøje undersøge og overveje, hvad vi kunde bruge disse Midler til, hvorledes vi bedst kunde anvende dem. Det stod straks klart for os — vi maatte jo være hurtige i Vendingen —, at de Penge, vi kunde dele ud, ikke vilde strække til ret langt. Vi maatte kaste os over Naturalforplejningen og sørge for det mest nødvendige, for Føde, at de arbejdsløse ikke ligefrem skulde sulte. Vi satte os da i Forbindelse med en Kommissionær nede paa Ringstedegnen og købte en Masse Flæsk, Brød og andre Fødemidler og Kreaturer, som vi maatte slagte, og skaffede derved de arbejdsløse Brød, Kød og Flæsk, hvad der var det